

Kirken og det sørlige Afrika

Nr. 2 - 1979

I Zimbabwe har det vist seg nødvendig med militært press for å rokke de hvites maktmonopol. Å forholde seg kjølig nøytral i dette bitre oppgjøret, er hjerteløst, og det er forståelig at kirken vil støtte dem som kjemper for sin frigjøring. Men kirken må også støtte på andre måter enn gjennom penger og erklæringer: Ved å besvare hat og maktsyke kan den bidra til å overvinne splittelsen mellom de forskjellige frigjøringsorganisasjonene. Denne splittelsen er i dag ikke bare en bremse på frigjøringsprosessen, men en trusel mot friheten og stabiliteten i morgendagens Zimbabwe.

Kirken kan også bidra ved å satse mer på å forandre den hvite befolkningens holdning til de svarte. En slik forandring kan spare mye blodsutgydelse, og det er aldri for sent å kjempe for den. Vi har ingen rett til å avskrive noe menneskes mulighet for omvendelse. Selv om en må passe seg for å være naiv: Enkeltmennesker eller folkegrupper kan ha forherdet seg i den grad at åndelige våpen ikke biter på dem. Da må andre midler til for å skape rettferdighet.

Det går en kamplinje på tvers av frontene i det sørlige Afrika: mellom ondt og godt, hat og kjærlighet, respekt for menneskeverdet og en menneskeforaktende kamp for makt og privilegier. Å føre denne åndskampen må være kirkens første oppgave. Her kan den yte sitt vesentligste bidrag til en ny og bedre samfunnsorden.

Når denne oppgaven settes i skyggen av argumentene for eller imot finansiell støtte til frigjøringsbevegelsene, tyder det på at kirkens tro på sine åndelige våpen er for svak. Vi forventer ikke at mennesker skal forvandles, bli Gud lydige, og derved ha en innflytelse på utviklingen.

«Han fremskyndet vår befrielse»

Metodistpresten og politikerens Arthur Kanodereka, som ble myrdet i Salisbury like før jul, viste hvordan en kamp med åndelige våpen kan føres.

Han døde ikke forgjeves. «Arthur døde som en martyr», sa presten ved begravelsen. «Gjennom sin død har han fremskyndet vår befrielse. Jeg har selv vært en Nikodemus, nå må jeg ta opp Arthurs arbeid.»

Advarende røster peker på at kommunismen vil benytte frigjøringskampen til å få kontroll over det sørlige Afrika med dets mineralrikdommer og strategiske betydning. Med kubanske tropper som Moskvass støttespillere i en rekke afrikanske land, ville det være naivt å se bort fra denne muligheten. Men det må være tillatt å spørre: Hvem bidrar mest til å fremme en slik utvikling, de hvite som med nebb og klør forsvare sine privilegier og undertrykker flertallet, eller de svarte som til slutt ser gjennom fing-

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

rene med hvor hjelpen til frigjøring kommer fra?

Hver dags utsettelse av frigjøringen gir ekstremistene og utenlandsk innblanding større spillerom. Derfor må presset for forandring stadig økes, og vi må støtte det. Vi må ikke kunne beskyldes for å svikte den svarte manns frihetskamp av frykt for at den en dag skal utvikle seg til en trusel mot vår egen sikkerhet.

Det vi kan gjøre, er å engasjere oss mer i kampen om frigjøringsbevegelsenes åndelige og ideologiske grunnlag. Som biskop Lislerud nylig pekte på i en artikkel, kan kirken her spille en nøkkelrolle.

Vår støtte til frigjøringen må også omfatte et ansvar for at morgendagens Zimbabwe blir et godt land å leve i, og ikke et kaos hvor svart står mot svart med våpen i hånd. Noen sier «den tid, den sorg», og at nå gjelder det først å bryte den hvite manns kontroll. Det gjør det, men *hvordan* den brytes vil være avgjørende for menneskene i Zimbabwe. Og det er dem det hele dreier seg om.

Jens-Jonathan Wilhelmsen.

Ti dagers ungdomskurs

«Utfordringen fra Kina» var ett emne under kurset i Caux i annen halvdel av januar. En katolsk prest med lang erfaring fra opphold i Kina ga en levende fremstilling av et folk og en mentalitet som vi vil komme mer og mer i kontakt med. Hvilke intensjoner har kineserne med sin nye utadventde politikk? Hva tenker den alminnelige kineser om kommunismen? Hvilke forhold lever de kristne under? Han hadde nok å gjøre med å svare på alle spørsmålene fra de engasjerte kursdeltakerne.

De kom fra mange forskjellige land og var forenet
Forts. side 2

«Et grunnlag som alle kunne samles om»

Drapet på metodistpresten Arthur Kanodereka, som ble skutt i Salisbury like før jul, har skapt reaksjoner og kommentarer i mange deler av verden. *Vårt Land* brakte en helside om ham i sin lørdagsutgave den 20. januar.

I Rhodesia-Zimbabwe ble mordet fordømt av talsmenn for de forskjellige nasjonalist-partiene. Vise-presidenten i Muzorewas parti UANC, James Chikerema, beskrev Kanodereka som «en av Zimbabwes største sønner. Han var kanskje uenig i en del av UANCs politikk, men han var ikke en fiende av partiet».

Chikerema refererte til begivenhetene som førte til at Kanodereka ble utstøtt av UANC for fire måneder siden:

«Kanodereka visste hva geriljastyrkene følte, etter å ha møtt dem mange ganger. Og folks lidelser ute i landsbyene og stamme-områdene gjorde ham svært vondt. Han gjorde alt som sto i hans makt for at overgangsregjeringen, som UANC deltar i, skulle handle fort nok og vise tilstrekkelig fasthet til at det ville overbevise geriljaen om at en overføring av makten var regjeringens mål. Da han så at dette ikke skjedde, sa han hva han følte, og ble utstøtt av UANC.

Men dette stanset ikke arbeidet hans. Sammen med et par andre som tenkte som ham, begynte han å utforme et nytt program for å føre sammen de splittede fraksjonene for å unngå borgerkrig. Han

besluttet seg for selv å ta ut på en farlig reise for å møte lederne i Mozambique og Lusaka, i et forsøk på å bygge bro over motsetningene. Bevæpnet utelukkende med sin kristne tro, klarte han å trenge gjennom til de øverste lederne.

Han ble tilbudt stillinger i omtrent alle de rivaliserende partiene. Men han avslø tilbudene. Han sa også nei til et forslag om å danne et eget parti. Det som betydde noe for ham, var oppdagelsen av at det var ledere i alle grupperinger som sa at de støttet hans visjon om enhet.

Da han døde, arbeidet han på en erklæring som tok sikte på å skape et grunnlag som oppriktige folk i alle leire kunne samles om, i en søken etter det som er rett for landet.»

Hvem taler på folkets vegne?

I *Vårt Lands* midtoppslag 20. januar siteres fra Kanoderekas tale ved Frank Buchman-jubiléet i Freudenstadt i juni:

«Jeg gikk inn i politikken for å hjelpe mitt folk. Iblant spekulerte jeg på om politikken kom før Gud. Men nå vet jeg at jeg ikke tilhører noen menneskelig leir, selv om jeg er lojal mot mitt parti. Kristus kommer først.»

«For om lag et år siden besøkte Kanodereka ven-

Forts. neste side

et nyhetssammendrag fra begivenheter og utviklingen rundt om i verden. Dessuten var det et hovedemne til studium og samtale hver dag.

Gjennom kontakter med folk fra distriktet prøvde vi å formidle det vi lærte og fikk selv nye impulser.

Et bystyremedlem fra Montreux ga en innføring i demokrati på grunnplanet i Sveits. Ved en annen anledning kom en gruppe engasjert i ungdomsarbeid blant kriminelle og narkomane for å utveksle idéer og se filmen *Hva lever du for?*

I løpet av disse dagene sammen har vi lært vesentlige ting som vi vil dra nytte av fremover. Noen av oss drar til Sør-Afrika, andre til Latin-Amerika og Australia, mens andre forblir i Sveits og deltar på neste kurs i Caux som begynner i slutten av mars. Det vil bli noe løsere i opplegget med mer vekt på samtale, stillhet, bønn og vekst i vårt samfunn med Gud.

Alle disse tidagers kursene, hvorav det første gikk av stabelen i desember, er del av et ti måneders opplegg med utgangspunkt i Caux og aksjoner og besøk i forskjellige land mellom hvert kurs. Informasjon kan fåes gjennom

MRA, Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2. Tlf. 44 64 78.

Det skal mere til enn Coca-Cola

Av Paul Campbell

1. januar 1979 markerte åpningen av nye diplomatiske forbindelser mellom USA og Kina. Dette er en begivenhet som har avgjørende betydning i kampen med Sovjet om kontroll og ressurser.

Forretningsfolk i Vesten har støttet det amerikanske initiativet og forbereder sitt innrykk på dette veldige markedet. Et Coca-Cola-anlegg er planlagt i Shanghai. Fantasien løper løpsk ved tanken på det hav av Coca-Cola som en milliard mennesker — en tredjedel av jordens befolkning — kunne konsumere på varme ettermiddager. Britene forhandler om salg av jumbojetfly til Kina. Det kan være begynnelsen til et rustningssalg av dimensjoner.

Men det er en ting Vestens handelsfolk ikke bør glemme: Det var vårt kanonbåtdiplomati, vår hensynsløse opiumshandel, vår arroganse og vår tro på at det som er bra for oss er bra for verden, som opprinnelig stengte døren for oss til Kina.

Kommunistenes mål i Kina har vært å kvitte seg med utbytterne (Vestens forretningsfolk), gjenoppbygge Kina politisk, økonomisk og sosialt, og arbeide for et tilsvarende program i resten av Asia og verden. Sett med kinesernes øyne var de kristnes mål å få dem til å redusere korrupsjonen, konkubinetrafikken og surringen av pikebarnas føtter, og slutte seg til en bestemt kirke. Er vi i 1979 rede til å gi av de virkelige rikdommene i vår tro — så vel som varer og teknologi?

ner i Norge,» skriver *Vårt Land* videre. «Han var svært opptatt av at når det var så vanskelig å få svart flertallsstyre i Zimbabwe skyldtes det ikke bare de hvites motstand men også problemene mellom svarte ledere. — Vi må få avklart hvem som taler på det afrikanske folks vegne.

Men det viktigste av alt, mente han, var at «mennesker møtes i en kristuslignende atmosfære. Lykkes det å skape en slik atmosfære og med omsorg for folket, tror jeg også at vi skal kunne finne en løsning.»

Det er nødvendig med en forvandling som får den hvite mann til å sette mennesker foran rikdom og respektere hvert enkelt individs verdi og verdighet; som får oss til å se ærlig i øynene hva vi gjorde galt forrige gang, innrømme det og leve i henhold til et globalt moralsk siktepunkt — såvel som våre materielle mål. En forvandling som kunne gjøre oss ydmyke nok til å vente at kineserne har noe av verdi å tilby som kan bidra like meget til vår livskvalitet som til vår økonomi og politiske strategi.

Viljen til å bli involvert

Ved inngangen av 1979 synes det som kommunismen er i ferd med å miste taket på menneskenes sinn, samtidig som russisk militærmakt vinner fram i Vietnam, Etiopia, Sentral-Afrika og Afghanistan.

Nå er et annet element i ferd med å vise seg for fullt. Det infiltrerer familiene og landenes politiske og sosiale strukturer. En større trusel for fremtiden enn kommunismen eller fascismen, er anarkiet som utvikles hos oss selv. Kontrakter og overenskomster neglisjeres uten videre, både i ekteskapet og industrien. I Storbritannia er streiker og lock-outer blitt en livsform.

Vi har sådd frigjøring fra alle normer, og høstet — ikke frihet, men anarki. «Hvem kan si hva som er galt og hva som er rett?» sier man. «Det avhenger helt av omstendighetene.» Derfor ser vi nå det frie samfunns grunnstrukturer smuldre bort. Et menneske kan bli overfalt og mishandlet på den andre siden av gaten uten at vi løfter en finger for å hjelpe vedkommende. Vi har mistet viljen til å bli involvert i kampen mot det onde medmindre våre egne interesser står på spill. Resultatet av en slik innbitt egeninteresse, er vårt århundres barbari.

Da er det håp for verden

Sivilisasjonen som vi har arvet, og som kineserne ifølge sine veggaviser nå ønsker, ble ikke bygget av folk som gikk forbi på den andre siden av gaten. Profeter talte uten frykt, ofte med livet og friheten som innsats. Kristus ble drept for å ha utfordret menneskene til å lyde en autoritet over egeninteressen og staten. Frans av Assisi med sin kjærlighet og disiplin, Lincoln, og tusen ukjente, betalte med sin overbevisning og forpliktelse vår demokratiske rett til å tenke, tale og møtes fritt, og retten til å velge og avsette våre ledere. 1978 hadde sine martyrer i kampen mot barbariet — de russiske dissidenter og mennesker som Arthur Kanodereka.

Vil Vestens forretningsfolk reise til Kina med svaret til anarki? Hvis vi i Vesten kan bli annerledes, er det nemlig håp for verden.

Ti dagers ...

Forts. fra side 1

i ønsket om å finne en relevant målsetning og livsstil. Studie- og gruppearbeid, foredrag, personlige samtaler, bønn og praktisk arbeid gikk hånd i hånd.

Blant deltakerne var tre sør-afrikanske studenter, to svarte og en hvit. En av dem ga en engasjert fremstilling av Steve Biko, som døde i et sør-afrikansk fengsel etter å ha blitt torturert. Han er blitt et symbol på de svartes kamp i Afrika. De tre studentene presiserte at det haster med en forandring. De hadde selv opplevd forvandling i forhold til familie, venner og uvenner. Deres vilje til å risikere sitt eget liv for å bringe en dyptgripende forvandling hos både svarte og hvite, virket sterkt.

Thomas Bräckle fra Tyskland tok for seg boka *Hitlers barn* og forsøkte å analysere årsakene til at terrorgruppa Baader-Meinhof oppstod. En fabrikkarbeiderske fra en fattig landsby på Malta refererte fra boka *Abacka* av Gunda Sjögren fra Nord-Sverige. Hun hadde spart opp penger i flere måneder for å kunne delta i Caux. «Boka minner meg om min egen bakgrunn på Malta,» sa hun.

Ved siden av bokanmeldelser var det hver morgen

Hvorfor er dere fremdeles gift?

Tegninger: Heinz Krieg

Avisene har begynt å skrive om en annen slags epidemi enn den årlige influensaen.

Overalt meldes det om et skred av skilsmisser og oppløste hjem. «Vi er midt inne i krisen,» sa en kvinne i 50-årene. «Jeg tør simpelthen ikke tenke på konsekvensene for fremtiden. Barna som rammes, er de som skal ha ansvar for styre og stell om 15–20 år. Hva slags samfunn skal det bli etter hvert?»

Dette er ikke enestående for Norge. Fru Ellen Eckhoff fra Billingstad var med i en week-end-samling om familiespørsmål i Holland i høst, sammen med mennesker fra 5–6 europeiske land som forbereder en familiekonferanse i Caux til sommeren.

«Det vi har vært vant til å regne for faste holdpunkter i tilværelsen: ekteskap, hjem og familie, er det ikke lenger for svært mange mennesker,» sier hun. «I Holland ble vi klar over at dette gjelder alle land. Foreldre går fra hverandre, ungdom inngår forbindelser uten å gifte seg, barn blir rotløse. Mange kriminaliseres eller går til grunne på forskjellige måter. Derfor ønsker vi en uke av sommerens konferanser i Caux spesielt fokusert på familiespørsmål.

Emner som vil bli tatt opp er:

* Hvem har ansvar for barna? Foreldre, staten — eller begge?

* Hvorfor gifte seg, og hvorfor ha barn?

* Meningen med livet. Hvordan finne min fremtid?

Tidspunktet for konferansen blir 26. juli — 2. august, og den trykte innbydelsen som kan fås ved henvendelse til *Ny Verdens* redaksjon, er rettet til «alle som er opptatt av familien, personlig eller profesjonelt».

— Du har selv tro på en fremtid for familien, spør vi Ellen Eckhoff.

— Det er selvsagt hardt å oppleve at neste generasjon ikke føler seg tiltrukket av vårt livsmønster. Uten at jeg derfor er det spor overbevist eller imponert av deres standpunkter.

Jeg tror vi alle trenger et nytt perspektiv på de spørsmålene som skal tas opp i Caux, enten vi er av den gamle eller den nye skole.

— Hvor tror du at skoen trykker mest?

— Kjernepunktet er vel at så mange setter seg selv i sentrum av tilværelsen, i stedet for å ha et utadrettet ansvar for andre.

Ekte kontakt

Ellers er jeg opptatt av menneskers evne til å snakke med hverandre. At vi kan lytte til hverandre for å forstå hva den andre sier, snakke ærlig sammen og prøve å løse konflikter. Kort sagt: lære å bygge opp en ekte kontakt mellom mennesker — enten de sitter rundt kjøkkenbordet eller konferansebordet. Dette er i alle fall et viktig punkt for vår familie.

«Skilsmisse-epidemien» har mange sykdoms- og smittekilder, ikke minst i selve samfunnsdynamikken. «Det er vanskelig å holde sammen når det ikke lenger er noen ytre former og holdninger som ansporer deg til det,» sa en husmor.

Men for å finne en brukbar «vaksine» er det interessant å vite hva som får enkelte ekteskap til å funksjonere. Jeg tok noen prøveskudd overfor et par slike tilfelle jeg kjenner:

— Hvorfor er dere to fortsatt gift?

En husmor i 60-årene (leilighetsvis hjelpepleier på et sykehus) ble så overveldet av spørsmålet at hun satte seg ende ned.

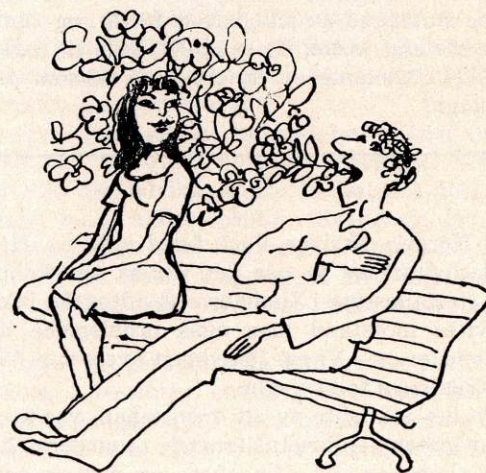
— Et interessant spørsmål, sa hun ettertenksomt. En av våre sønner sa faktisk før han giftet seg: «Jeg vet ikke om jeg tør, mor, for jeg kjenner ikke noen andre lykkelige ektepar enn far og deg.»

Dette med lykken — la oss si at vi lærte tidlig å takle de tingene som dukker opp og stenger for kjærligheten. Ta ondet ved roten.

«Vi kunne vært rike, vil.»

Jeg tror for øvrig ikke jeg kunne være glad i en mann som jeg ikke respekterer. Mange må jo det. Min manns redelighet, for eksempel. Da den samme sønn var 12 år gammel, ville han ha ny sykkel, og det hadde vi ikke råd til. «Vi kunne vært rike vi, far, hvis det ikke var for den ærligheta di,» sa gutten.

Hvorfor er dere fremdeles gift, spør jeg igjen, denne gangen en husmor og yrkeskvinne i slutten av 50-årene. Svaret er spontant og litt lattermildt:

Forelskelse — — —

— Da må en jo være ærlig. Det er ikke først og fremst på grunn av følelsene, for de skifter. Det igjen har blant annet med hormoner å gjøre, skal jeg si deg!

Til syvende og sist er det fordi vi har gitt et løfte. Ikke bare til hverandre, men til Gud. Hvis du svikter det, svikter du alt. Vi mente dessuten, og mener fremdeles, at det var Guds plan for oss å gifte oss.

— De fleste skilsmisser skyldes nok ikke utroskap m. m., men mangel på en slik grunnleggende forpliktelse, sier ektemannen, som har murret litt i begynnelsen av samtalen: «Kjærlighet og hormoner er ikke det samme.» Han vil ikke ha noen misforståelser på trykk. «Er vi ikke glad i hverandre, kanskje?»

Dialogen fortsetter mellom ektefellene og etterlater ingen tvil. «Ingen vits i å gifte seg hvis man ikke er glad i hverandre.»

— Jeg snakker om følelssvingninger, som i alle fall vi kvinner er belemret med. Dette med lykke også, har — om ikke med hormoner, så med personlig legning å gjøre.

Innerst inne

— Skal ikke et ekteskap være såkalt «meningsfylt»?

— Jo, og på det punktet blir mange så skuffet at de ikke holder ut lenger. Forskjellen mellom virkeligheten og det de fleste lengter etter innerst inne, uansett trossmessig bakgrunn, blir for stor. Det som står i Efeserbrevet kap. 5, er hva mannens kjærlighet til hustruen skal være, men gjelder selvsagt den andre veien også:

«Ha deres hustruer kjær, slik som Kristus viste sin kjærlighet til Kirken ved å ofre seg for dens skyld, for å hellige den...»

Å gå inn i et annet menneskes liv helt og holdent. Lide med det. Kristus gjorde det. Han var Gud og ble menneske for å dele menneskenes kår. Det å leve med i hverandres liv så totalt, er hva vi skal gjøre for hverandre.

Det gjelder også forholdet mellom foreldre og barn, når en lytter «aktivt» til et barn og lar det få uttrykke seg, uten at en på død og liv skal skjenke og formane ved enhver anledning.

Hvetebrødsdagene om igjen

— Du spør hvorfor en holder sammen. Mange som savner et slikt fellesskap, ser ikke noe annet alternativ enn den totale ensomhet, og så blir en gående i samme tralten. I kristne kretser kan det være frykten for hva andre vil si hvis en brøt opp, som holder slike ekteskap gående.

Men det befriende som kan skje, er jo at et slikt forhold kan bli fullstendig fornyet.

Dr. Einar Lundby snakket en gang om unge kristne ektepar som kom og ville skilles fordi de ikke var «glad i hverandre lenger». Det han sa ved den anledning foreligger på bånd, og det er verdt å ta med et par setninger:

«Jeg spør dem om de har bedt om å bli glad i hverandre!»

Det går an å be om å bli forelsket. Ingen har vel noe imot å få hvetebrødsdagene om igjen! En mann sa riktignok: 'Jaja, da blir det vel til at hun får bestemme igjen.'

Der har vi det. En så tilsynelatende liten ting kan sprengre hjemmene og gjøre barn hjemløse. Noe av det største en kan lære, er å gi fra seg retten til å ha rett — fordi en vet at Gud sørger for ens rett, og åpner for andres rett også.»

Uventet

Ordet går til en annen ektemann, som selv har vært gift i 14 år:

— Det mest slående eksempel på fornyelse av et ekteskap opplevet jeg hos mine egne foreldre. En gang for mange år siden, etter mye om og men, våget jeg å fortelle min far noe om meg selv som jeg ikke akkurat var stolt over. Det utløste en reaksjon som jeg i alle fall ikke hadde ventet. Han gikk til min mor og fortalte henne ting som han hadde holdt omhyggelig skjult. Resultatet var at det blomstret frem noe helt nytt i forholdet dem i mellom.

ERH

— — — og 30 år etter?

Kort nytt

«SLIK AT VI KAN HJELPE VÅRE FAGFORENINGS-LEDERE»

En type studiekurs som ble prøvet ut i Caux i fjor sommer har spredt seg til andre kontinenter.

Fra Edmonton, Kanada, skriver fagforeningsmannen Bill Gray om et ukentlig studiekurs som han og andre har satt igang.

«Inflasjonen er mer et moralsk enn et økonomisk problem,» sier han. «Men vi trenger å sortere våre fakta slik at vi kan hjelpe våre fagforeningsledere og parlamentarikere å kjempe på de riktige punktene.»

CAUX I VINTERSTORM

450 hadde funnet veien til Caux i Nyttårshelgen og trosset vinterstormene i store deler av Europa. «Vi var to fra Asia,» forteller en japansk pike som var der for første gang. «Det tyske skuespillet *Tyskland for eksempel* gjorde sterkest inntrykk på meg, og tyskernes selvironi traff også meg som japaner — vi har mye til felles.»

De unge franskmennene satte også sitt preg på konferansen, som tok for seg Europas mulighet for å gi moralsk lederskap, først i behandlingen av sine egne problemer og siden i forholdet til resten av verden. 40 unge franskmenn planlegger en fortsettelse ved en samling i Orleans i april og har invitert tyskerne til å komme med sitt skuespill.

BOK OM «VOKTEREN AV GANDHIS SAMVITTIGHET»

I en bok om den første indiske statssjefen etter frigjøringen, C. Rajagopalachari (*A Warrior from the South*) skildrer Rajmohan Gandhi den indiske frigjøringsbevegelsen og utviklingen av forholdet mellom Storbritannia og India.

R. Rajagopalachari.

I en anmeldelse av boken skriver en kjent indisk journalist at Rajagopalachari «kombinerte en aldri

Studentutveksling mellom Storbritannia og Egypt

En gruppe britiske studenter på utvekslingsbesøk i Egypt ble mottatt av en tidligere helseminister, dr. Abdon Sallam, som fortalte dem om en utbredt oppfatning hos egyptisk ungdom: at Vestens økonomiske utvikling skyldes Europas *neglisjering* av sin religiøse og moralske arv.

Gruppen fant at dette synet var meget utbredt blant studenter de snakket med. «Jeg likte ikke deres forestillinger om oss,» sa Mary-Jane Richards fra Norwich, da hun fortalte om sine opplevelser etter hjemkomsten. «Men jeg forsto at de er et resultat av vår måte å leve på. Som student var jeg først og fremst opptatt av å ha det moro og gjøre opprør mot de moralnormer jeg er blitt oppdratt med. Filmer og tidsskrifter fra Vesten gir det samme bildet.

De praktiske og fysiske behovene i Egypt er åpenbare — gapet mellom de rike og de som bor i fattige rønner, de overfylte bussene, støvet og mangelen på materielle goder. Tredve år med fire kriger har satt sine spor på befolkningen og landets økonomi. Men under overflaten merket man en sterk familiefølelse hos folk, og en ekte tro. Her i Vesten har vi en ytre glans og effektivitet, men har vi den samme styrken bak fasaden?»

Fri fra egen fortrefelighet

Uttevkslingsprogrammet har pågått i en årrekke. Ett formål er å «knytte kontakter på grunnlag av den åndelige arv som er felles for Islam og kristendommen». For gruppene fra Egypt har det hver gang inngått en ti dagers avstikker til Caux, Sveits.

Visepresidenten ved Kaïro universitet inviterte gruppen dit, og arrangerte møter med studentledere og omvisninger til landets severdigheter.

For Mary Embleton, som studerer historie i Cambridge, var Egypts nyere historie «en åpenbaring». «Da vi besøkte Sjøfartsmuséet i Alexandria og så utstillingen over den britiske okkupasjon i 1882 og Suez-krisen i 1956, forsto jeg plutselig hva vår dominans har betydd sett med egypternes øyne. Etter hvert som jeg ba Vårherre om å bli befridd fra utfattede meninger om vår fortrefelighet, begynte jeg å øyne en helt ny dimensjon og rikdom i Guds skaperverk, menneskeheten.»

sviktende lojalitet mot Gandhi med en villighet til å si seg åpent uenig med ham. Gandhi kalte ham «vokteren av min samvittighet» og regnet ham som sin eneste mulige etterfølger. Dette er opplagt en av de beste biografier skrevet av en inder — om en av de største indere som har levet.»

Forfatteren, Rajmohan Gandhi, er henholdsvis dattersønn og sønnesønn av R. Rajagopalachari og Mahatma Gandhi. Han er kjent i India som redaktør av nyhetsbladet *HIMMAT* og en av de ansvarlige for Moralsk Opprustnings arbeid.

ISEKI

KOMBINASJONS-
MASKINER

en maskin fra
REINHARDT

Jan A

Japansk kvalitet - en tohjuls-traktor som gjør hagearbeidet til en lek. Kan brukes som jord-freser, slåmaskin, radrenser, transporter, motorhakke og snø-freser. - En stasjonær kraftkilde.

REINHARDT

Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S.
Avdeling Oslo: Hvamveien 1, 2013 Skjetten

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som spesialforretning
i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

KONFERANSE I VEST-AUSTRALIA

I år feirer delstaten Vest-Australia sitt 150-års jubileum. I den forbindelse ble det arrangert en MRA-konferanse i provinshovedstaden Perth ved årsskiftet. Hovedtema var samarbeidet mellom de ulike befolkningsgruppene: De etablerte hvite, den australske urbefolkningen og de nye innvandrerne. Utviklingen i delstaten avhenger av om det legges like stor vekt på hvert enkelt menneskes innsats for å løse problemene, som på økonomiske planer og teoretiske løsninger, het det i innbydelsen. «Nøkkelen til fremtiden er det faktum at mennesker kan bli annerledes.»

Blant talerne var ministeren for urbefolkningens saker i årene 1975—78, helse- og undervisningsministrene fra samme regjering, samt forskjellige representanter for urbefolkningene.

SRI LANKA

Ferieparadiset Sri Lanka, tidligere Ceylon, har sine indre motsetninger mellom de to folkegruppene sinhalere og tamiler. De sistnevnte er en muhammedansk minoritet som opprinnelig stammer fra India og tradisjonelt arbeider som forretningsfolk, advokater og kunstnere, samt tearbeidere på plantasjonene i det kjølige høylandet. Sri Lankas offisielle tale- og skriftspråk er sinhalesisk.

Norsk pike

19 årige Hege Østtveit fra Bø i Telemark har oppholdt seg i India et par måneder, og fikk deretter anledning til å delta i en MRA-aksjon i Sri Lanka fra 8. til 22. januar.

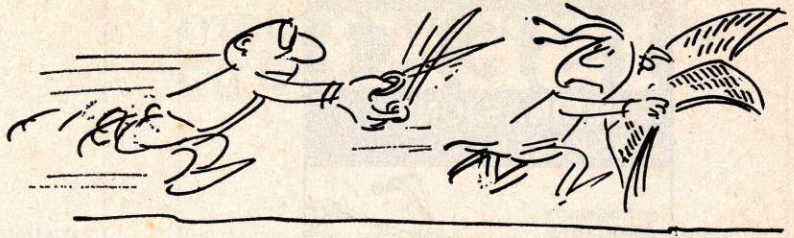
En internasjonal gruppe møttes i hovedstaden Colombo og reiste derfra pr. bil til det buddhistiske universitetssentret Kandy, jordbrukssentret Kurunegala og til slutt til byen Jaffna i nord, hvor de fleste tamilene bor. Møtene i Colombo ble avsluttet med et seminar, som ble åpnet av statsminister Premadasa.

Vi regner med å bringe mer stoff fra Sri Lanka i neste nummer.

BRASIL

Nordmannen Bjørn Ole Austad satte kursen mot Latin-Amerika etter jul, nærmere bestemt Brasil, hvor han skal være med å forberede en internasjonal konferanse for Moralsk Opprustning i Salvador i delstaten Bahia. Konferansen finner sted på et tidspunkt da misnøyen med militærregimet er stigende. I fjor gikk 30.000 bilarbeidere til streik i Brasil, og vant igjennom med sine krav. Ved universitetene streiket studentene. En noe større pressefrihet i den senere tid har ført til avsløringer av tortur av politiske fanger og korrupsjon på høyeste hold. Bahia er den delstat som har størst afrikansk innflytelse. Konferansen kommer til å avsluttes av en gudstjeneste holdt av kardinalen i Salvador.

klippet

Vi er helt enig med Kr.F.s Kjell Magne Bondevik når han retter søkelyset mot de voldsskildringer en kan finne i en rekke seriehefter for barn. Derimot har vi ikke den samme tro på lovforbud som Bondevik har i sakens anledning. Det som trengs er en moralsk opprustning på dette felt. Og de som først og fremst må «rustes opp» er foreldrene. Forbud og sensur tror vi ikke er noen løsning.

Leder i Arbeiderbladet 15.1.79.

Jeg fastholder at eurokommunismen åpenbart er et røkteppe for idioter som ennå ikke er modne nok til å forstå noe som helst. Men menneskene forandrer seg, og blant dem som tror på eurokommunismen finnes det også ærlige mennesker. Vår holdning: Å tale til mennesker snarere enn å tale til idéer, har vært en suksess...

På vår siste rundebordskonferanse (i tidsskriftet **Kontinent**) var det endog til stede folk fra Det franske kommunistparti som tok del i debatten. Det er vår plikt å søke ærlige mennesker fra hele det politiske spekter. Ikke minst tanken om menneskerettighetene, som i sterk grad er blitt utformet av oss, er en god plattform for å samle folk av helt ulike politiske avskygninger. Takket være denne idéen, sitter i dag mennesker sammen i Frankrike for første gang på 60 år. Det betyr at det finnes moralske verdier som er felles i alle ideologier.

— Mange i Vesten har lært mye av de russiske op-

posisjonelle. Men hva har De lært av Vesten siden De kom hit?

— Mange av oss har lært følgende: Å diskutere på en normal og logisk måte, også med politiske motstandere. Det er en prosess som har ført til gjensidig berikelse.

Vladimir Maximov intervjuet av Tore Stubberud i Morgenbladet.

Politisk har streikebølgen fratatt Labour-regjeringen dens beste kort: At den, i motsetning til en konservativ regjering, er i stand til å leve med fagbevegelsen i et samfunn hvor det stort sett hersker arbeidsro. Britisk fagbevegelse har etter alt å dømme oppnådd akkurat det som den ikke ønsker: lavere levestandard for sine medlemmer og en snarlig valgseier for et konservativt parti som har sympati for kravet om fri forhandlingsrett («grisetrøtts filosofi»: mest til det største trynet), men som ellers forakter alt det den organiserte arbeiderbevegelse står for.

Alt dette fordi så mange såkalte sosialister i ren egeninteresse tviholder på myten om den fortsatte kløft mellom de få meget rike og det fattige flertall. I Storbritannia — som hos oss — går kløften nå mellom et stort flertall som er forholdsvis velstående, og et mindretall som ikke er det. En solidarisk krisepolitikk må nødvendigvis ramme et flertall av lønnstakerne. Det gjelder også de fleste av de som i dag streiker i Storbritannia.

Per Edgar Kokkvold i Arbeiderbladet 25.1.79.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselvishet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 11 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 32,-
Løssalg i Norge kr. 2,50

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94

Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo

Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN